

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI

KLUBILEHTI

1/2025

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA

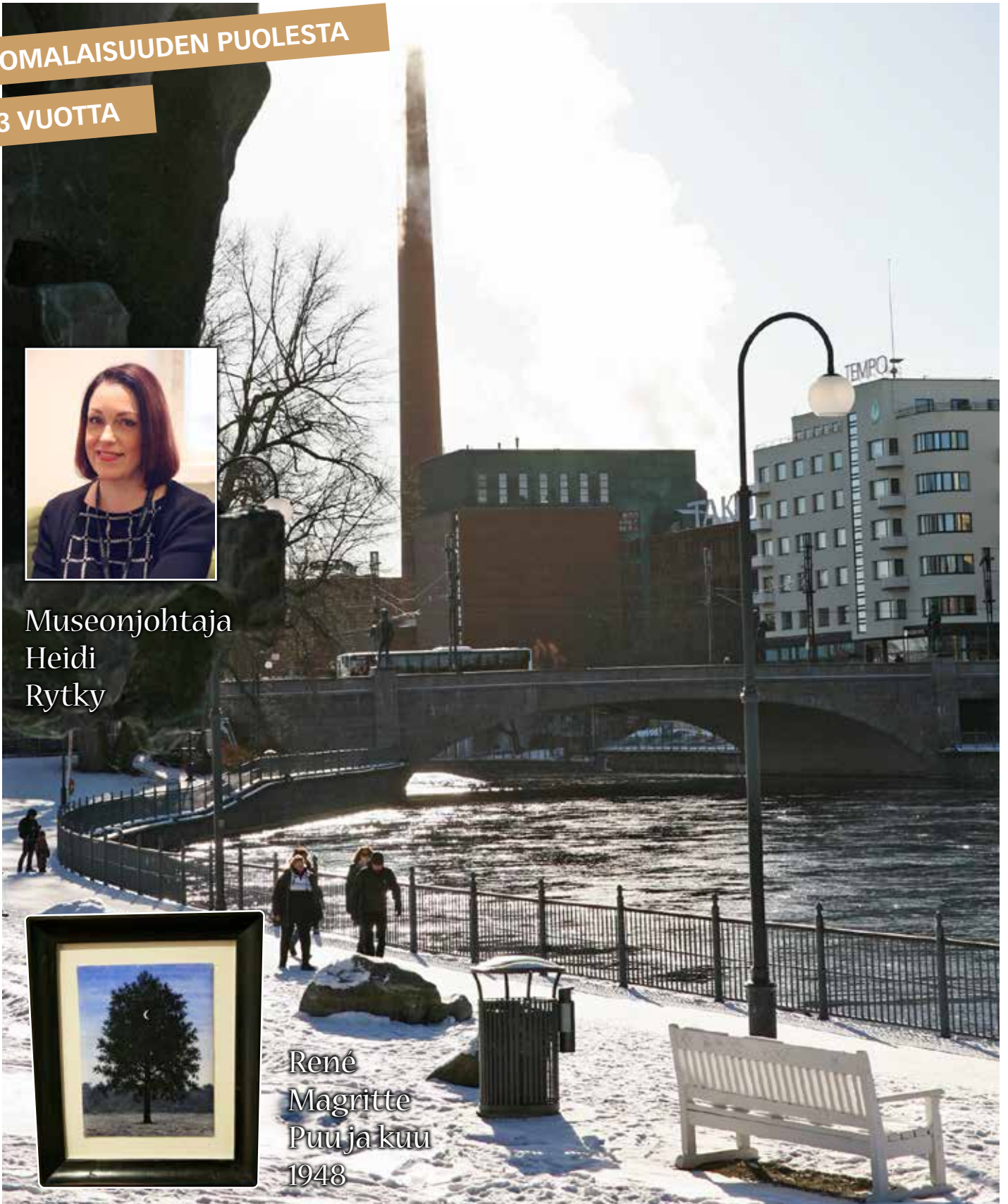
133 VUOTTA

Museonjohtaja
Heidi
Rytty

René
Magritte
Puu ja kuu
1948

TAMPEREEN SUOMALAINEN

KLUBI

KLUBILEHTI

Julkaisija

Tampereen
Suomalainen Klubi ry
www.tampereen-
suomalainenklubi.fi

Päätoimittaja

Pasi-Heikki Rannisto

Toimitussihteeri

Arto Murtovaara

Rakenne

Marjut Jouhki

Taitto

PunaMusta,
Sisältö- ja
suunnittelupalvelut

Ilmoitushinnat

1/1 sivua 600 euroa
1/2 sivua 400 euroa
1/4 sivua 300 euroa

Ilmoitusmyynti

Tampereen Suomalainen
Klubi

Ilmoitusaineisto

ilmoitukset@punamusta.com

**Ilmestymisaikataulu
2025**

nro 121.3.2025
nro 21.11.2025

Painopaikka

PunaMusta, 2025

Tavoitat 1500 elinkeinoelämän, tieteen, taiteen, julkisen hallinnon, puolustusvoimien, kirkon ja median piirissä toimivaa, alueellista ja valtakunnallista vaikuttajaa.

Lehti ilmestyy seuraavan kerran 1.11.2025.

Kansi: Takon piippu.
Kuvat Arto Murtovaara

SUOMALAISUUDEN PUOLESTA
PASI-HEIKKI RANNISTO

Puheenjohtaja

YHTEISÖ LUO TURVAA

ELÄMME MAAILMASSA, jota emme kuvitelleet olevan olemassakaan. Vielä hetki sitten keskeisiä huolenaiheita olivat ilmastonmuutos ja henkilökohtainen sekä läheisten terveys. Eivätkä nämä huolet ole mihinkään kadonneet. Rinnalle ja ohi huolten tärkeysjärjestyksessä ovat kirineet nyt sotilaallinen turvallisuus ja Euroopan rauha. Klubillakin salit täyttyvät turvallisuusseminaareista, joissa asiantuntijat hyvin analyttisesti ja huolestuneina kertovat (Donald) Trumpin toimien merkitystä Euroopan ja Suomenkin turvallisuudelle.

Asiantuntijoiden mukaan hän toimii loogisesti, kuten edelliselläkin kaudellaan eli siitä suunnasta ei mitään uutta, vaikka meille eurooppalaisille vastenmielisiä viestiä kohtaamekin. Lännen arvopohjaiseksi kutsutusta yhteistyöstä on siirrytty lisäarvopohjaiseen yhteistyöhön. Yhteisestä lännestä on tullut villi länsi.

EUROOPAN NÄKÖKULMASTA kaikki sodan toimijat ovat kauempana omista tavoitteistaan kuin Venäjän raakalaismaisen hyökkäyssodan alkaessa. Venäjä ei voita, Ukrainan suvereniteetti ja rajat kyseenalaistetaan ja Euroopan tavoite Venäjän häviöstä ja sopimus pohjaiseen maailmanjärjestykseen palaamisesta ei näytä sekään todennäköiseltä. Olisi siis aika ja tarve rauhalle.

Uutta maailmanjärjestyä kaivataan, mutta suurvaltojen sapelinkalistelu ei ole ainoa epäjärjestyä aktivoiva voima. Samaan aikaan meillä on käynnissä luontokysymyksiin liittyvät uhat sekä tekoälyn lähes eksponentiaalisesti kehittyvät mahdollisuudet, jotka muuttavat työtä ja sen tekemistä. Nämä myös vaikuttavat muun muassa kriittisten maametallien tarpeeseen. Lisäksi Kiina on tarjoamassa USA:lle uskottavan haasteen te-

koälykamppailussa. Geopolitiikasta ei siis ole hyviä uutisia tarjolla vielä aikoihin.

Se, mihin meillä yksittäisillä kansalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa, on oman ja läheistemme turvallisuuden luominen. Perhe ja lähiyhteisöt, kuten Tampereen Suomalainen Klubi, voivat tuottaa yhteisiä kokemuksia ja turvallisia paikkoja olla ja kohdata. Myös luonto on suomalaisille voimaa antava ympäristö.

VALMISTAUDUMME KUNTA- ja aluevaaleihin. Klubilla on paljon ehdokkaita eri Pirkanmaan kunnissa ja kaupungeissa. Vaalityö on myös yksi motivoiva yhteistyön muoto. Uskon, että kaikilla ehdokkaillamme on tarjolla vapaaehtoisille yhteistä puuhaa demokratian toteutumiseksi. Ottakaa hihasta kiinni ja menkää mukaan toimintaan ja vaalitilaisuuksiin.

Kunnissa ja alueilla tehdään merkityksellisiä valintoja koskien tulevaisuuden palveluita. Aseellisen varustautumisen viemien resurssien myötä omien peruspalvelujemme turvaaminen on jatkossa entistä haastavampaa. On tärkeää sekä osallistua paikalliseen vaikuttamiseen että myös pitää itsestään ja läheisistään mahdollisimman hyvää huolta niin fyysisesti kuin henkisesti.

JÄÄKIEKON RUNKOSARJAN päättyessä voimme kokea ja myös nähdä katukuvassamme joukkueiden kannustamisen voimaannuttavan vaikutuksen. Tampereella on kaksi menestyntä joukkuetta, mutta alueen muuttovoiton seurauksena kannattajia löytyy lähes kaikille seuroille ja toki muillekin lajeille. En kuitenkaan voi olla toivomatta jälleen mestaruutta Tampereelle, mutta nyt pitkän tauon jälkeen Ilvekselle!

Kulkekaamme hyvävoimaisina valoa kohti.

Kuva: Kirsti Vajanto-Kivisaari

20

Klubi lahjoitti varavirtalähteitä Ukrainaan.

23

12

Heikki Marila ja Luomiskertomus.

SISÄLTÖ 1/2025

02 PASI-HEIKKI RANNISTO:
YHTEISÖ LUO TURVAA

03 ARTO MURTOVAARA:
MUSEOT ROKKAAVAT

04 KAUKO SALMI
JUHAN RIEKKOLA

05 SATAVUOTIAS
LAIKKU

06 VAPRIIKKI
JYRÄÄ

09 SURREALISMI TULI
TAIDEMUSEOON

12 HEIKKI MARILAN
KOMEA KATTAUS

15 BILJARDIPALLO OSUU
PUSSIIN KLUBILLA

18 MIKKO TURUNEN
JA JERRY COTTON

20 KLUBIN LAHJOITUS
TEKEE HYVÄÄ

22 VALKOISTA RUUSUA
JUHLITTIIN TAAS

23 SOINTU LANKI
KUNNIAJÄSENEKSI

ARTO
MURTOVAARA

Varaesimies

MUSEOT ROCKS!

NÄIN SUMMAA Tampereen kaupungin tapahtumajohtaja **Perttu Pesä** sen, että kaupungin museot keräsivät viime vuonna yhteensä peräti yli 610 000 kävijää. Ykköstäkinä toimi Museokeskus Vapriikki, jonka uusi kävijäennätys on nyt 267 845.

Vapriikin tähti oli aboriginaalien kulttuuria lokakuulta tälle keväälle ulottuneessa näyttelyssä upeasti esitellyt, *Songlines*. Viime helmikuun alussa auennut, vielä pitkään esillä oleva *Manserock* vetää Vapriikkiin aivan uuttakin yleisöä ympäri Suomen, sillä musiikki-ilmiöllä on vankka rooli paitsi Pirkanmaalla niin koko suomalaisessa populaarikulttuurissa.

Yhtä hyvin voisi siis sanoa Manse rocks!

PERTTU PESÄN mukaan yleisesti ottaen Tampereella käy erilaisissa tapahtumissa viisi miljoonaa ihmistä vuosittain. Museoiden siivu koko kakusta on hänen mukaansa noin 12 prosenttia ja omalta osaltaan ne lisäävät "viipymää Tampereella."

"Tampere on vahvasti sivistyskaupunki ja sen eri toiminnat elävät hyvässä balanssissa keskenään. Kaikkinensa tamperelaisista saa oman vuositulonsa palvelusektorilta yli 70%, joten tämä kokonaisuus on veto-, pito-, ja lumovoimansa lisäksi veturi koko alueen työllisyydelle."

"Tästä kun päästään vielä vahvaan palveluvien edistämiseen, niin alkavat näkyvät entisestään paranemaan."

SARA HILDÉNIN TAIDEMUSEOSSA avattiin helmikuussa upea **Heikki Marilan** näyttely ja Taidemuseossa vähintään yhtä komea, sata vuotta viime syksynä täyttäneitä kiehtovaa taidesuuntausta esittelevä *Surrealismi! Jaettu uni/Collective Dream*.

Jälkimmäinen tuo suuren määrän taiteen kansainvälisten suurmien teoksia Tampereelle. Näyttely pääsi hyvin esille TV1 Kulttuuricoctail-ohjelmassa, jossa se mainittiin varmasti kymmenen kertaa. Lisää vauhtia antoi TV1:n pääuutiset, joka esitteli toimittaja **Jussi Mankkisen** pitkässä raportissa näyttelyn ja surrealismia antia.

Marilan ainutlaatuisia näyttelyä esiteltiin tuoreeltaan Helsingin Sanomien laajassa artikkelissa.

Taas kehdataan sanoa, että ollaan Tampereelta nääs.

Kauko Salmi

KAUKO SALMEN SEINÄMAALAU KONSERVOITU

Tampereen Suomalaisen Klubin pitkäaikaisen jäsenen, taidemaalari **Kauko Salmen** (1928-2005) Härmälän vuonna 1953 valmistuneen koulun kirjastoon tekemä kuusi-metrinen maalaus on konservoitu kokonaan (AL 1.3.2025).

Nimetön teos on ollut osaksi peitettynä 40 vuoden ajan. Vuonna 1948 kotikaupungissaan debytoineen taiteilijan teoksia on muissakin kouluissa. Härmälän kirjaston "seinäsommittelu" valmistui 1960, Amurin kansakoulun seinämaalaus 1955, seinäreliiefi Saukonpuiston kouluun 1959, Sammonkoulun seinäkoristelu 1958, seinäkoristelu Kalevan kouluun 1960 sekä seinäsommittelu Kokkolan yhteiskouluun 1960.

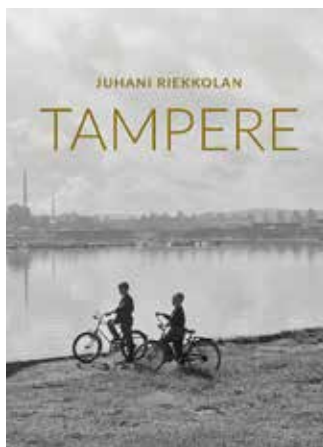
Tunnetuin Kauko Salmen julkisista töistä lienee talvisodan syttymisen 50-vuotispäivänä 30.11.1989 Eemil Aaltosen puistoon Tammelassa paljastettu talvisodan hengelle omistettu muistomerkki. Klubilaiset muistavat Salmen varmaankin parhaiten omasta tunnuksestaan muurankkurista.

Salmi opiskeli Tampereen Taiteilijaseuran piirustuskoulussa 1948-51 sekä *Académie de la Grande Chaumière*ssä, Pariisissa, 1951. Hän suunnitteli noin 70 ex libristä ja toimi Kustaan Hiekan taidemuseon intendenttinä 1967-94.

Jutun kuva on peräisin vuodelta 1977 ja se löytyy klubikäytävältä. Klubin johtokunnassa Salmi vaikutti vuodesta 1979 aina 1990-luvulle saakka.

Teksti ja kuvat **Arto Murtovaara**

Teksti **Arto Murtovaara**

Juhani Riekkola tuli klubin jäseneksi 1966 suosittelijoinaan J.O. Räisänen ja Eero Kivelä. Hän erosi 1998, jouduttuaan puolisonsa täysiaikaiseksi omaishoitajaksi.

Juhani Riekkolasta Mansegospeliin

Parahiksi joulumarkkinoille julkaistiin neljä kiinnostavaa Tampere-aiheista kirjaa: *Juhani Riekkolan Tampere*, **Juha Jaakkolan** *Birger Federley-jugendarkkitehti*, **Eila Mänttyjärven** *Jugendtalojen Tampere* sekä **Olli-Pekka Mäkinen** ja **Hannu Virtasen** *Mansegospelin synty*.

Kovin kysyntä osui valokuvateokseen *Juhani Riekkolan Tampere* (nyt jo 2. painos). Tässä kuussa 93 vuotta täyttänyt, Viipurissa syntynyt **Juhani Riekkola** on yksi aikansa tunnetuimmista valokuvaajista Suomessa. Hän on kuvannut lähes puoli vuosisataa kestäneen uransa aikana Tamperetta, sen kaupunkikuvaa, ihmisiä ja kulttuuria.

Juhani Riekkola työskenteli Hämeen läänintaiteilijana 1974-76. Hän sai valtionpalkinnon 1971 ja valtion ylimääräisen taiteilijaeläkkeen 1988. Hän on julkaissut valokuvateokset *Amuri* (Tammi, 1975) ja *Pispala* (Tampere-seura 1976) sekä omaelämäkerrallisen *Jättää jälkeensä* (Pilot 2005).

Kansainvälisesti palkittujen taidevalokuvien lisäksi hän on tuottanut monipuolisia kuvareportaaseja, vahvoja muotokuvia, taidokkaita arkkitehtuurikuvia, tarkasti järjesteltyjä teatterikuvia ja upeita mainoskuvia monille tunnetuille tamperelaisyrittäjille.

Tampereelle omistettu valokuvateos on koottu Juhani Riekkolan vuonna 2003 Vapriikin kuva-arkistolle lahjoittamasta tuhansien valokuvien kokoelmasta. Teoksen on julkaissut Tampereen historialliset museot.

SAMA KUSTANTAJA on Juha Jaakkolan teoksella *Birger Federley – jugendarkkitehti*. Tampereen asemakaavoituksessa työskennellyt arkkitehti on julkaissut (2023) teoksen Bertel Strömeristä, nyt lempiarkkitehdistaan.

Birger Federley (1874–1935) toi Tampereelle uuden rakennustyylin, jugendin. Sen ensimmäisiä ilmentymiä kaupungissa oli hänen yhdessä **Lars Sonckin** kanssa suunnittelema Tirkkoson kauppapalatsi. Seuraavaksi työpöydällä syntyivät monet kaupunkikuvan kannalta tärkeät maamerkit, kuten Palanderin talo, De Gamlas Hem, Frenckellin tehdasalue, Tampereen Osake-Pankki, Laukonlinna, Kymmenenmiehentalo, Laivayhtiön talo ja Tuomisen kivimuuri.

TAMPERE OLI 1900-lukujen alkuvuosikymmeninä kukoistava, kaunis jugendkaupunki. Näyttävästi uusin ja vanhoihin valokuvien sekä arkkitehtuuripiirroksin kuvitettu **Eila Mänttyjärven** *Jugendtalojen Tampere* (sekin Tampereen historialliset museot) johdattaa yli sadan vuoden taakse Tampereen kiehtovaan ja monimuotoiseen jugendarkkitehtuuriin.

FM Eila Mänttyjärvi on tamperelainen viestinnän asiantuntija, kulttuurikoordinaattori, toimittaja, matkaopas sekä jugendarkkitehtuurin tuntija.

TAMPERE OLI KESKEINEN Suomi-gospelin liikellepanija. **Olli-Pekka Mäkinen** ja **Hannu Virtanen** nostavat valokeilaan vähemmän tutkitun Manse-gospelin varhaishistorian. Tarina alkaa 1960-luvun puolivälistä, jolloin rock oli jo rantautunut Suomeen, nuorisokapinoin rukouslauantain huvikieltoa vastaan ja sähkökitara löysi tiensä kirkkoon.

Kirjan liitteenä oleva CD-levy sekä aiheeseen liittyvät digiäänitteet ja youtube-videot dokumentoivat tuon rosoisen ajan lauluja ja henkeä.

Julkaisija on Tampereen seurakuntayhtymä. Sitä on tukenut levy-yhtiö Alba. Taitosta on vastannut **Petri Nuutinen**.

Pian sata vuotta täyttävä kirjastotalo uudessa kuosissaan. Vuorineuvos Emil Aaltosella oli merkittävä rooli sekä kirjaston rakentamisen että sen edustaa komistavan Wäinö Aaltosen Aleksis Kiveä kuvaavan veistoksen rahoituksessa.

Laikku täyttää 100 vuotta

Tampereen ensimmäinen oma kirjastotalo valmistui 1925 ja vihittiin käyttöön samana vuonna Aleksis Kiven päivänä 10. lokakuuta. Vuodesta 2018 lähtien rakennus on toiminut Kulttuuritalo Laikkuna, joka tarjoaa katon monipuolisille kulttuuririennöille.

Juhlavuosi huipentuu viikonloppuna 10.–12.10., jolloin monien tapahtumien lisäksi on esillä Laikun historiaa esittelevä valokuvanäyttely.

Rakennuksen suunnittelivat arkkitehdit **Jussi** ja **Toivo Paatela**, ja sen rakentaminen onnistui vuorineuvos **Emil Aaltosen** miljoonalahjoituksen ansiosta. Kun uusi pääkirjasto Metso valmistui Hämeenpuistoon 1986, vanha kirjastotalo oli puoliksi virasto- ja kulttuurikäytössä. Huhtikuussa 2018 avattiin Kulttuuritalo Laikku, jossa järjestetään näyttelyitä ja paljon erilaisia tapahtumia. Laikku-nimi tulee tamperelaisten tavasta lyhentää sana lainasto, joksi kirjastoa on myös kutsuttu.

Yksi ratkaiseva edellytys kirjastotalon rakentamiselle oli kenkätehtailija Emil Aaltosen vuonna 1919 tekemä miljoonan markan lahjoitus. Rakennuksen lopulliseksi hinnaksi tuli 3,5 miljoonaa markkaa.

TAMPEREEN KAUPUNGINKIRJASTO perustettiin virallisesti 5. huhtikuuta 1861, mutta kau-

pungissa oli jo tätä ennen toiminut kaikille avoin lainakirjasto *Sällskapet för Låne Bibliotek i Tammerfors stad* vuosina 1837–1844. Kirjastolla ei ollut aluksi omia tiloja, vaan se toimi vaihtuvissa vuokratiloissa muun muassa Kauppakadulla ja Puutarhakadulla.

Ajatus kirjastotalon rakentamisesta syntyi kirjaston johtokunnassa jo 1800-luvun lopulla. Tampereen kaupunginkirjaston tuleva johtaja **Juho Kemiläinen** aloitti uudestaan neuvottelut 1913 kirjaston rakentamisesta. Hanke ei kuitenkaan edennyt ennen vuorineuvos Emil Aaltosen lahjoitusta.

Aaltonen uskoi, että tasa-arvoinen sivistys tasaa kansanryhmien välisiä ristiriitoja. Juho Kemiläinen esitti, että Vanhan kirkon puisto on kirjastolle paras mahdollinen sijoituspaikka. Viimein joulukuussa 1920 rakennushankkeen suunnittelu saatiin käyntiin.

SUUNNITTELUKILPAILUN VOITTANEET Jussi ja Toivo Paatela valitsivat talon tyyliuunnaksi klassismin. Juho Kemiläinen oli opiskellut

Amerikassa ja toi siellä näkemäänsä ratkaisuja mukaan suunnitteluun. Kemiläinen halusi uudesta rakennuksesta modernin. Hän piti tärkeänä, että se oli helposti muunneltavissa ja muutoksista kuultiin aina kirjaston työntekijöitä. Kirjastotaloon tuli myös taidenäyttelysali, valtuustosali ja työväenopisto.

Rakennuksessa on esillä alkuperäisiä taideteoksia. Yläkertaan johtavien portaiden seinustalla on Emil Aaltosen rintakuva ja kolmannen kerroksen musiikkisalissa on Allansalon maalaama, vaikuttava Tampere-fresko.

Rakennus vihittiin käyttöön Aleksis Kiven päivänä 10.10.1925. Kirjastotalon vihkiäiset oli seurapiiritapahtuma, josta puhuttiin ja kirjoiteltiin Helsingin Sanomia myöten. Kirjastotalon mesenaatti Emil Aaltonen teki vihkiäisissä vielä toisen suuren lahjoituksen. Hän antoi 200 000 markkaa Aleksis Kiven patsasta varten. Hengetar siunaa runoilijaa on kuvanveistäjä **Wäinö Aaltosen** teos, joka sijoitettiin kirjastotalon pääsisäänkäynnin eteen.

VALMISTUESSAAN kirjastotalo oli maan nykyaikaisin. Siellä otettiin ensimmäisten joukossa käyttöön avohyllyjärjestelmä, jossa kirjaston asiakkaat saivat itse ottaa kirjoja hyllystä. Uuden pääkirjaston myötä lainausluvut kasvoivat muutamassa vuodessa moninkertaisiksi. Tampere nousi Suomen kärkeen asukaskohtaisia lainauksia vertailtaessa.

Pian lainauksien määrää jouduttiin jopa rajoittamaan, jotta kaikille halukkaille riitti lukemista. Lasten kirjastopalveluissa Tampereesta kasvoi uranuurtaja. Kirjastotalossa oli oma lastenosasto, jonka satutunteja kerääntyi 1920-luvulla kuuntelemaan jopa satoja kuulijoita. Kirjastossa oli myös kaksi lukusalia, toinen tiede- ja toinen ajanvietekirjallisuutta varten. Opintokerhoissa kuka tahansa pääsi sivistämään itseään suomen kielessä, kirjallisuudessa ja itsekasvatuksessa.

Pitkäaikainen kirjastonjohtaja **Mikko Mäkelä** johti vuosina 1946–1954 toiminutta kirjallisuuspiiriä, jota kutsuttiin Mäkelän piiriksi. Kuuluisimpia piiriläisiä olivat kirjailijat **Wäinö Linna**, **Mirkka Rekola**, **Jaakko Syrjä** ja **Lauri Viita**.

Kaupungin valtuusto ja työväenopisto siirsivät muualle 1962. Vaikka lukusali ja varasto siirrettiin 1973 viereiseen Frenckellin tehtaan vanhaan pannuhuoneeseen, alkoi tila loppua kesken. Uuden kirjastotalon rakennuttaminen oli edessä. Uuden pääkirjaston arkkitehtuurikilpailu järjestettiin 1978. Kilpailun voittivat arkkitehdit **Raili** ja **Reima Pietilä**. Uusi Metso-kirjasto valmistui Hämeenpuistoon 1986. Se vihittiin käyttöön päivälleen 61 vuotta Vanhan kirjastotalon vihkimisestä.

Lähde: Tampereen kaupunki

Songlines – Australian seitsemän sisarta. Kuva Saarni Säilynoja / Vapriikki.

Manserock kiritti ennätykseen

Tampereen historialliset museot ylsivät 2024 ennätykseensä Vapriikissa helmikuussa avatun Manserock-näyttelyn vauhdittamana yli 341 000 kävijällä. Milavida ja Amurin museokortteli tekivät Vapriikin lailla uudet ennätyksensä.

Historiallisten museoiden tuore johtaja **Heidi Rytty** sanoo heidän olevan todella iloisia siitä, että museot ovat tavoittaneet tamperelaiset laajalla rintamalla. Hän tietää myös oikein hyvin, että

he ovat yksi tärkeimmistä kohteista muualta Tampereella vieraileville.

”Olemme puhutelleet ihmisiä ja saaneet hyvää palautetta.”

Milavida ylsi lähes 50 000 kävijänajaan viime huhtikuussa avautuneen *Muodin hui-*

pulla ja perinteisen *Palatsin joulun* turvin. Amurin museokortteli ylsi sekin kesäkaudella yli 23 800 kävijään. Museokeskus Vapriikki kasvatti suosiotaan yli 42 000 kävijällä lähes 268 000:een.

”Milavidan suosion kasvu on huikea, kun

se on kuitenkin omanlaisensa kohde, eikä sen saavutettavuus ole täydellinen,” Rytty muistuttaa. ”Manserock on nimenomaan tamperelainen ja maakunnallinen ilmiö. Kansainvälinenkin vieras voi siitä löytää näkökulman ja suomalaisille se on upea kokonaisuus.”

HEIDI RYTKY aloitti tehtävässään lokakuun alussa ja kertoo kotiutuneensa ja viihtyneensä tosi hyvin. Työ on tuonut paljon uutta, jota hän parhaansa mukaan pyrkii oppimaan. Laajassa kokonaisuudessa monet asiat tulevat vähän yksi kerrallaan.

Hän kehuu nauttivansa historiallisten museoiden kokonaisuudesta, rakennetun kulttuuriympäristön moninaisuudesta ja museoiden sijainnista keskellä Tamperetta. Milavida on hänestä aivan upea, mutta hän odottaa myös juhluvuottaan viettävän Amurin avautumista kesän korvalla. Hän on käynyt lukionsa aikoinaan Tampereella ja opiskeluaikoina erityisesti Amuri tuli tutuksi ja sen aito atmosfääri viehätti.

Heidi Rytty työskenteli aikaisemmin Auton ja tien museossa Mobiliassa Kangasalla. Hän ehti olla siellä 13 vuotta. Mobilia on tieliikenteen valtakunnallinen vastuumuseo, jota ylläpitää Mobilia säätiö. Hän toimi säätiön toimitusjohtajana ja museon johtajana.

Vapriikin katon alla toimiva Postimuseo on samaan tapaan valtakunnallinen vastuumu-

Manserock.
Popeda keikalla
Kemissä 1986,
kuvaajana
Elmo Salmi.

Songlines –
Australian
seitsemän sisarta.

seo, maakuntamuseo puolestaan aluevastuuseo, Rytky tähdentää. Jälkimmäistä työllisti viime vuonna yli 1100 lausuntopyyntöä erilaisissa maankäyttö- ja lupa-asioissa.

Suosittu Manserock-näyttely jatkaa Vapriikissa vuoden 2026 loppuun. Se saa keväällä seurakseen parikin todella kiinnostavaa näyttelyä, kun lokakuussa avattu upea *Songlines – Australian seitsemän sisarta* päättyy maaliskuun lopussa.

”Supersankarit – Antiikista nykypäivään avautuu Helatorstaina. Se varmaankin puhuttelee eri ikäisiä ja on myös kansainvälinen. Tosi kiinnostava on myös tämä *Muinais-DNA – Avain menneisyyteen* näyttely sitten kun se avautuu (12.6.).”

”Siinä moni voi kokea herätyksen arkeologian kiinnostavuudesta ja siitä, mitä historia voi meille kertoa. Edelleenkin löydetään uusia tietoja ihmiskunnan menneisyydestä, ja näyttely osoittaa, kuinka myös tekniikka auttaa meitä tässä. DNA-teknologia avaa uusia ulottuvuuksia. Lisäksi näyttelyssä on tarinalisuutta, joten uskon että se tulee moniulottuvuudessaan olemaan suosittu.”

Rytky uskoo, että tarinallisuus auttaa ymmärtämään ja kiinnostumaan historiasta. ”Olen itse innostunut historiasta, kun olen nuorena lukenut *Sinube Egyptiläisen*. Se tuotti vau-elämyksen. Ja kun olen Urjalasta, Väinö Linnan tuotanto on myös ollut herättäjä. Fiktiivisten romaanien kautta on itselläni syntynyt innostus historiaan. En epäile, etteikö se syttyisi jollekin toiselle.”

Rytky muistuttaa, että museoissa näyttelyt perustuvat tutkittuun tietoon, mutta tarinallinen elementti niissäkin yleensä on.

MUSEOKESKUS VAPRIIKKI

Avattiin syksyllä 1996

Kävijämäärä (2024) Vapriikki 267 845, kaikki historialliset museot (Milavida 49 934, Amurin museokortteli 23 811) yhteensä 341 590.

Johtaja Heidi Rytky

Henkilökuntaa vähän vajaat sata.

Nyt

Manserock 31.12.2026 saakka.

Songlines, Australian seitsemän sisarta 30.3. saakka.

Songlines – Australian seitsemän sisarta.

Kymmenen vuotta täyttävässä Milavidassa avautuu huhtikuussa ainutlaatuinen *Bravisimo! – pukuloistoa Rooman oopperasta*, joka esittelee oopperan pompöösiä historiaa ja pukuloistoa tuoden ihasteltavaksi 38 pukua vuonna 1880 avatun oopperatalon esityksistä sadan vuoden ajalta.

SUURIN OSA yleisöstä tulee Rytkyn mukaan Tampereelta tai lähiympäristöstä, mutta näyttelyt vetävät väkeä myös etelästä. Viimeksi asiaa on tutkittu viime syksynä.

”Varmaan on paljon ihmisiä, jotka saman päivän ohjelmaan saattavat mahdollistaa Vapriikin ja Särkänniemen. Särkänniemen vetovoima tunnetaan, mutta sitä on tutkitusti meilläkin. Asiakastutkimusten avulla tiedämme muun muassa, mistä väki tulee ja mistä se on kiinnostunut.”

Rytky kertoo itsekin saaneensa hyvää palautetta Vapriikista, kun oli tulossa taloon. Hän muistuttaa, että kaupungin kannalta on hyvä, jos ihmiset yöpyvät – se tuo rahaa useammalle kohteelle. Toisaalta museokortti on madaltanut kynnystä, samassa kohteessa

voidaan käydä useastikin.

”Kulttuurikohteet tuovat itse asiassa enemmän rahaa ympärilleen, koska pääsylippujen hinnat ovat suht’ maltillisia. Mutta sitten he taas ostavat polttoainetta ja ruokaa ja käyvät jossain shoppailemassa. Vaikutus voi olla yllättävänkin iso.”

Vapriikin näyttelyistä Rytky sanoo olevansa todella viehätynyt *Songlinesista*. ”Siihen liittyi paljon kansainvälistä yhteistyötä ja hienoja kohtaamisia, kun meillä oli kunnia saada avajaisviikolle myös Australian kulttuurilähettiläät eli aboriginaalit, jotka ovat näyttelyn taustalla”, Rytky kehuu.

Näyttelyn tuotti Australian kansallismuseo, jonka edustajat niin ikään olivat Tampereella avajaisviikolla. Heidän rakentajansa olivat Suomessa useamman viikon. ”Sain seurata, kuinka ammattitaitoisesti meillä rakennetaan vaativiakin näyttelyitä ja hoideaan kansainvälisiä suhteita. Saimme paljon kiitosta myös australialaisilta.”

”Songlines on todella hieno visuaalinen ja tarinallinen kokonaisuus, jossa on universaali kertomus ja sitä voi moniulotteisesti katsoa.”

Näkymä Surrealismi-näyttelyn yläkerran aulaan. Kuva Heidi Mäenpää / Taidemuseo.

Surrealismien suurnimet Tampereella

Tampereen taidemuseon suurnäyttely *Surrealismi – Jaettu uni* läpivalaisee satavuotiasta taidesuuntaa ja tuo sen huipputöitä Tampereelle. **Marco Brambilla** videoinstallaatio *Heaven's Gate* (2022) on ensimmäistä kertaa esillä Pohjoismaissa.

Michelangelo Pistoletto. Femme à la Pipe la Venere (Nainen ja piippu), 1973.

Kuva Heidi Mäenpää / Taidemuseo.

Viime vuoden vetonaulat, **Tuula Lehtisen** *With Pleasure* yhdessä **Charles Sandisonin** valoinstallaation *Rhizomen* kanssa houkuttelivat taidemuseoon 27 000 vierasta ja kesän kansainvälinen kuvanveistonnäyttely HYPER yli 60 000 kävijää.

André Bretonin *Surrealistisesta manifestista* (1924) tuli viime lokakuussa kuluneeksi 100 vuotta ja yhä vaikuttavan taidesuunnan kunniaksi on monta vuotta pohjustettu helmikuussa avattua näyttelyä.

”Näyttelyn tuottanut ja kuratoinut **Institut für Kuluraustausch** on tehnyt sen sisältöjä useamman vuoden ajan,” kertoo näyttelypäälikkö **Virpi Nikkari**. ”Tampereen taidemuseossa on myös tehty iso työ näyttelyn sovittamisessa ja tuottamisessa meidän tiloihimme yksilölliseksi kokonaisuudeksi. Lisäksi olemme lainanneet myös itsenäisesti näyttelyyn teoksia suomalaisista kokoelmista.”

Päähäyhteistyökumppani näyttelyn rakentamisessa on Nikkarin mukaan ollut mainittu Institut für Kuluraustausch Saksan Tübingenissa, mutta tekstien ja audioguiden osalta museo teki yhteistyötä myös heilbronnilaisen **Kunsthalle Vogelmannin** kanssa.

”Näyttely on poikkeuksellisen laaja-alainen katsaus surrealismiin 100-vuotiseen historiaan käsittäen alkuperäisten surrealistien ja avantgardetaiteilijoiden – kuten Max Ernstin, Joan Mirón, Salvador Dalin, René Magritten ja Luis Bunuelin – varhaisia teoksia sekä nykytaiteilijoiden – kuten Marco Brambillan, Tony Ourslerin, Cindy Shermanin ja Sarah Lucasin – surrealistisävytteistä taidetta,” Nikkari korostaa.

”Lähes 120 teosta ja yli 60 taiteilijaa käsittävä näyttely esittelee maalauksia, veistoksia, grafiikkaa, valokuvia, piirustuksia, mediataidetta ja elokuvakatkelmia.”

Näyttelyssä on elokuvakatkelmia Dalin ja Buñuelin klassikoista vastikään edesmenneen David Lynchin teoksiin. Helmikuussa Niagarassa esitettiin kaksi surrealistisen elokuvan klassikkoa, Germaine Dulacin *Näkinenkä ja pappi* (1928) sekä juuri Buñuelin ja Dalin klassikko *Andalusialainen koira* (1929).

Man Ray: Hommage à Priape (édition 1972-1975), 1920 (Carraran marmori).

TAMPEREEN TAIDEMUSEO

Avattu 1931.

Kävijämäärä (2024) 99146. Taidemuseoon kuuluvassa muumimuseossa **Tove Janssonin** alkuperäisiä muumikuvituksia kävi katsomassa 96 891 kävijää. Keväällä siellä oli esillä myös **Kirsi Kunnaksen** lastenrunoihin perustuva näyttely *Tiitiäisen aika*.

Johtaja Selma Green.

Työntekijöitä lähes 50.

Kuva Heidi Mäenpää / Taidemuseo.

Heikki Marila takanaan Luomiskertomus, 2014, öljy kankaalle.

Heikki Marilan väkevät kuvat

"Oma peli, oma peli! Pitkä päätyyn ja perään,"
Heikki Marila irtavili hetkeä ennen laajan
näyttelynsä avautumista Sara Hildénin
taidemuseolla. Sitten hän toki pudistaa ääneti
päättään ja sulkee laajaan kaareen koko näyttelyn.

Krusifiksi II, 2015, öljy kankaalle (vas.), Kristus III, 2015, öljy kankaalle, Krusifiksi IV ja Krusifiksi VI, 2015, öljy kankaalle.

Kukat CCXVI, Kukat CCXI, Kukat CCXIII, Kukat CCVIII, akryyli ja öljy kankaalle, 2024.

Iltarusko, 1999, öljy kankaalle.

B/R 4, 2018, öljy kankaalle. Kuva Vesa Aaltonen.

SARA HILDÉNIN TAIDEMUSEO

Avattu 1979

Kävijämäärä (2024) 72875

Johtaja Anna Hjorth-Röntynen

Henkilökuntaa 21

Nyt Heikki Marila 8.2.-18.5.2025

Heikki Marila (s. 1966) asuu ja työskentelee Turussa. Häntä pidetään sukupolvensa merkittävimpiin kuuluvana taidemaalarina Suomessa. Hän kuuluu eturviin suomalaisessa kuvataiteessa, helsinkiläiseen Galerie Forsblomin talliin sekä juuri Sara Hildénin taidemuseon kokoelmataiteilijoihin.

Tuore, intensiivinen näyttely esittelee vuonna 2011 Carnegie Art Award-palkinnon saaneen taiteilijan tuotannon tärkeitä vaiheita ja käännekohtia.

”Tämä on kulmakivinäyttely, joka valottaa erittäin hienosti kolmenkymmenen vuoden ajanjakson. Näyttelyssä on hieno, tiivis sisältö, ja se tekee todella hyvän läpileikkauksen tuotantooni. Tämän jälkeen valtaosaa näistä teoksista ei sitten nähdäkään pitkään aikaan yhdessä, joten kannattaa tulla katsomaan”, taiteilija määrittelee itse.

Näyttelyä työstettiin aktiivisesti puolen toista vuoden ajan. Museonjohtaja **Anna Hjorth-Röntynen** korostaa, että näyttelyssä on mukana myös uusia sekä aiemmissa näyttelyissä ennen näkemättömiä teoksia ja että ne tarjoavat näkökulman usealle eri tasolle.

”Marilan ekspressiivinen maalaustapa ja runsaat *impastot* houkuttelevat tutkimaan

teoksia, niiden aiheet kuljettavat meidät matkalle taiteen historiaan ja tarjoavat pohdittavaksi yhteiskunnallisia kysymyksiä. Marillalla on tapana maalata monumentaaliseen kokoon vähäpätöisinä pidettyjä aiheita – näiden teosten koko ja merkitys vahvistuvat paikan päällä kohdatessa.”

SARA HILDÉNIN taidemuseossa kävi viime vuonna 72 875 vierasta. Vuosi sitten keväällä Sara Hildénin säätiön ulkomaisesta kokoelman ytimeä koottu *Vibreän puun punaiset linnut* keräsi yli 17 000 kävijää.

Kesän kansainvälisen näyttelyn teema puhutteli ja *Jean-Michel Othoniel: Under an Endless Light* keräsi 38 306 kävijää. Syksyn **Maaria Wirkkalan** monipuolista uraa esitellyt näyttely *EDES TAKAISIN* keräsi vuoden loppuun mennessä yli 14 000 kävijää.

”On palkitsevaa huomata, että pitkäjänteinen työmme Sara Hildénin perinnön ääressä näkyy kävijämäärissä,” Anna Hjorth-Röntynen kiitteli. ”Uskon, että vankan suosion takana on pitkäjänteinen asiantuntijatyö sisältöjen parissa, jota uskolliset museovieramme arvostavat. Museot tarjoavat useita erilaisia näyttelyitä vuodessa ja ne tavoittavat monenlaisia yleisöjä. Museokortti on osaltaan tehnyt museossa vierailusta helpompaa.!”

Klubin biljardipöydillä pelataan rennosti tosissaan

Biljardi on kuulunut Tampereen Suomalaisen Klubin toimintaan sen alusta lähtien. Savuinen kerhohuone voi olla mielikuva menneestä, mutta nykyisin tätä herrasmieslajia pelataan klubitalon sinivalkoisessa salissa, tosissaan mutta rennossa ilmapiirissä.

Biljardia on pelattu Tampereen Suomalaisella Klubilla yli 90 vuoden ajan, vuodesta 1931 lähtien. Nykyisessä Biljardikerhossa on mahdollisuus pelata neljää lajia: kaisaa, snookeria, kärkeä ja keilapeliä. Kerhon toimintaan voivat

osallistua kaikki halukkaat Klubin jäsenet. Aktiivipelaajia on tällä hetkellä kolmisenkymmentä.

”Uudet harrastajat, erityisesti nuoremmat, sekä miehet että naiset, ovat kovasti tervetulleita, sillä pelaajiemme keski-ikä on noussut

huomattavan korkeaksi”, sanoo Biljardikerhon puheenjohtaja **Pekka Järvinen**.

Kynnys aloittaa biljardiharrastus on hyvin matala, mitään erityistaitoja tai -ominaisuuksia ei tarvita. Myöskään omia varusteita ei tarvitse hankkia, sillä kerhon tiloista löytyy

Snooker on noussut tämän hetken suosituimmaksi biljardilajiksi. Mallia näyttää Henri Stenman.

Kerhon puheenjohtaja Pekka Järvinen on tyytyväinen keväällä 2024 tehtyyn pintaremonttiin. Biljardisali klubitalon toisessa kerroksessa Puutarhakadun puolella on nyt valoisa ja viihtyisä.

yleiseen käyttöön tarkoitettuja pelivälineitä jokaiseen eri pelilajiin. Pelipöytiä on neljä.

”Paikalla olevat vanhemmat pelaajat neuvovat mielellään uusia mukaan tulevia harrastajia”, lupaa Järvinen.

”BILJARDIKERHOLAISET NOUDATTAVAT tietenkin lajinmukaisia perussääntöjä ja asiallista käytöstä – niin kuin Klubilla yleensäkin. Pelipöydät jätetään aina valmiiksi seuraaville pelaajille, kepit asetetaan telineisiin, omat roskat huolehditaan roskakoreihin, paikkoja ei sotketa eikä välineitä rikota”, Järvinen kertoo.

Lajietikettiin kuuluu yleinen huomaavaisuus. Jos pelaajia on enemmän kuin pöytiin mahtuu, huolehditaan siitä, että kaikki pääsevät vuorollaan pelaamaan. Poikkeuksena ovat kilpasarjojen pelit, jotka menevät muiden pelien edelle. Klubin jäsenellä on oikeus tuoda yksi vieras mukanaan kerhotoiloihin, mutta vieras ei saa jäädä sinne pelailemaan ilman isäntäänsä.

”Meidän nykyisessä biljardiporukassa on erittäin hyvä henki. Tätä kuvastaa hyvin se, että ”Suomalaisella” on viikottaisissa kärri-illoissa enemmän pelaajia kuin muissa Tampereen yhteistoimintaklubeissa (Ammattiklubi ja Kauppaseura). Kärriin lisäksi meillä pelataan aktiivisesti läpi talvikauden myös muita sisäisiä kilpasarjoja, ainoana klubina Tampereella.”

BILJARDIKERHOLAISILLA ON vapaa pääsy kerhotoiloihin treenaamaan. Lähes aina salilta löytyäkin pelikaverin tunniksi tai pariksi. Bil-

Tampereen Suomalaisen Klubin jäsenet ovat menestyneet hyvin yhteistoimintaklubien SM-kisoissa sekä yleisessä että seniorisarjoissa. Saavutuksina on ollut niin henkilökohtaisia kuin joukkuemestaruksiakin. Menestynein Klubin jäsenistä on snookerpelaaja Esa Kaikumaa, joka edelleen pelaa seniorien kansainvälisellä tasolla.

jardiviikon kohokohta on keskiviikkoinen kärri-ilta (ransk. à la guerre). Silloin paikalla on yleensä 10-15 pelaajaa. Jos osallistujia on 16 tai enemmän, pelataan alkuun kahdella kaisapöydällä, ja lopuksi molempien pöytien parhaat jatkavat finaaliin yhdellä pöydällä.

Aktiivinen biljardikausi alkaa syyskuussa. Kerhon jäsenten keskinäisiä sarjapelejä eri pelilajeissa (kärri, kaisa, snooker, keila) kertyy vuoden aikana yleensä yli 300, viime kaudella yhteensä 359. Vuoden mittaan parhaiten pärjänneet palkitaan toukokuussa kauden

päättäjäsissä. Muutaman kerran vuodessa puetaan päälle siniset paidat ja lähdetään edustamaan Tampereen Suomalaista Klubia valtakunnallisiin kisoihin.

JOS BILJARDI KIINNOSTAA... kysy lisää puheenjohtaja Pekka Järviseltä (pekka.t.jarvinen@gmail.com, puh. 0400 628 510). Tai poikkea biljardisalilla Klubin kakkoskerroksessa peli-iltana keskiviikkona (kärri alkaa klo 18).

Aktiivijäsenet toivottavat uudet harrastajat tervetulleiksi tutustumaan hienoon lajiin. Opastusta saa muun muassa Pekka Järviseltä (vas.), Veijo Pitkäseltä, Eerik Stenmanilta ja Raimo Laajalta.

Mikko Turunen
Esimies

Katoava kioskikirjallisuus

YKSITTÄISTEN TEOSTEN lisäksi voivat kadota kokonaiset sanataiteen lajit. Tällaista ilmiötä kutsutaan käsitteellä kirjallinen sukupuutto tai kirjallinen lajikato, ja se tarkoittaa aikanaan yleisen ja suosituksen kirjallisen muodon tai lajin katoamista, kuolemaa ja unohtumista.

Kirjallisuushistoriallisena tutkimusprojektina aihe on parhaillaan Tampereen yliopistossa, mutta ilmiötä on toki tarkasteltu muuallakin. Esimerkkinä voisivat olla vaikka 1200-luvun *ritariromansi*, jossa kuvattiin ritareiden seikkailuita ja rakkaussuhteita, tai 1800-luvun *Bildungsroman*, jossa seurattiin päähenkilön persoonallista ja moraalista kasvua. Suomessa sata vuotta sitten suosittu *eräkirjallisuus* on supistunut huomattavasti, koska ihmisten toimintaympäristökin on muuttunut. Sodan käyneen sukupolven myötä katkennee myös vuosikymmeniä kestänyt vuotuisiksi isänpäivä- ja joululahjakirjoiksi päätynyt *sotakirjallisuus*.

KUN LUKEMINEN ylipäättään vähenee ja viihde haetaan kuvaruuduilta, myös aiemmin laaja viihde- ja ajanvietekirjallisuus on lajikadon ja unohduksen välimaastossa. Suuret lukemistoklassikot, kuten Kalle-Kustaa Korkin ja Pekka Lipposen seikkailut sekä Jerry Cotton ovat enää vain varttuneille tuttuja.

On suorastaan hämmästyttävää, että kultakautena 1960-luvun lopulta 1980-luvun loppuun ilmestyi ja menestyi jopa seitsemän rinnakkaista laajalevikkistä villin lännen lukemistoa (Finnwest, Lännentie, Morgan Kane ym.).

Romanttis-eroottisen tunnelmoinnin kaari ulottuu naisille suunnatuista Reginasta yhä ilmestyviin Harlekiineihin, ja miehille oli tarjolla suorasukaisempaa lihallista otetta, joka näkyi usein ajalleen uskaliaina kansikuvina. Alalajeja oli runsaasti huumorista kauhun kautta avaruuteen, ja nimikkeitä oli yksin Suomessa useita kymmeniä sekä oululainen Kolmiokirja alan kuningas. Nyt ovat Yöjutut ja Nick Carterit kadonneet hyllyistä ja tietoisuudesta.

VAIKKA KYSEESSÄ oli pääosin käännöskirjallisuus, suomalaiselle kioskiyhteisölle oli pari omaleimaista piirrettä. Ensinnäkin niihin lisättiin huumoria, ja esimerkiksi Jerry Cottoneiden

juoni-ingressit ovat yhä huikeaa kielipelien ja vitsien sikermää. Toiseksi niitä suomalaistettiin siten, että villissä lännessä seikkaili ugritaustaisia sankareita, esimerkiksi Hulkkonen omassa nimikkosarjassaan (Cottonkin viihtyi Max Salosen baarissa, toisin kuin saksalainen alkuperäis-Jerry). Lisäksi karkeinta roskaa siistitiin: Suomessa väkivaltaa tasoiteltiin, se ei kohdistunut lapsiin, ja muutakin moraalista ryhti liikettä otettiin. Usein tarinat kirjoitettiin täysin uusiksi, koska alkuperäinen oli kaikin tavoin surkea.

Nimitys kioskikirjallisuus tulee käännöksenä ruotsista ja sopikin hyvin, koska R-kioskit olivat merkittävä levittäjä Suomessa. Nimitykseen liittyy vähättelevä mielleyhtymä, ero kirjakauppojen ja kirjastojen laatukirjoihin. Ajanvietelukemistot tehtiin kaupallisin tavoittein, välillä täysin kunnianhimmottomasti ja halvalla paperille, josta niiden englanninkielinen nimikin *pulp magazine / fiction* tulee.

KUITENKIN MONET arvostetut kirjailijat ovat aloittaneet uraansa juuri näiden kirjoittelijoina: varhaisina esimerkkeinä voi mainita Mark Twainin, Jack Londonin, H. G. Wellsin ja sittemmin kirjallisuuden Nobel-palkinnon saaneen Sinclair Lewisin. Kioskikirjallisuus on pitkään ollut myös vakavan tutkimuksen kohteena, kuten **Juri Numelinin** *Pulpografia* (2000) ja *Sotaa, sutinaa, seikkailua* (2014) sekä Jerry Cottoneita kirjoittaneen ja niistä väitelleen **Jouko Raivion** väitöskirja *Serenadi G-ruudissa* (2012) osoittavat. Osasta kioskikirjallisuutta on tullut keräilijöiden himoitsemia kohteita – osalle unohdus ja sukupuutto lienee armelias kohtalo.

TUTUSTU VIDEOALLA

- ✓ Turvallisuus
- ✓ Yrittäjyys
- ✓ Koulutus
- ✓ Terve talous

JOCKA TRÄSKBÄCK

★★★★★

KOKOOMUS TAMPERE

Hämeen Kaivin Oy

HYÖTYAJONEUVOT

- Kuorma-autot - Pakettiautot
- Maanrakennuskoneet
- Alan tarvikkeet

VARASTOSSA OLEVAT AUTOT JA KONEET:

www.lielahdenautokeskus.fi

MAAHANTUONTI, MYYNTI, VAIHTO JA HUOLTO

LUOTETTAVAA PALVELUA PITKÄAIKAISELLA KOKEMUKSELLA

LIELAHDEN AUTOKESKUS Oy

Turvesuonkatu 16 • 33400 TAMPERE

Puh 03-3465566 • 0400832856 • Fax : 03-3465245 • e-mail: mikko@lielahdenautokeskus.fi

Toinen erä lahjoituksesta on jo perillä Ukrainassa

Toinen erä Tampereen Suomalaisen Klubin jäsenkeräyksellä hankituista varavirtalaitteista on perillä Kurskin rintamalla taistelevalla 225. Rykmentillä. Se on yksi Ukrainan armeijan parhaista yksiköistä.

Viisi laatikollista varavirtalaitteita sisältänyt toinen erä luovutettiin Ukraina Talolla Tampereella lauantaina 18. tammikuuta. Näin siis vuoden

2023 lopulla klubin gastrokerhosta kipinänsä saanut avustusprojekti on nyt viety hienosti loppuun.

Gastronomiakerhon vetäjä **Eeva-Kaisa Mäkinen** toi kerhon ajatuksen Ukrainan

auttamisesta puheenjohtaja **Pasi-Heikki Rannistolle** ja sen myötä johtokunta päätyi jäsenkeräykseen. Alkuvuodesta 2024 hankittiin **Teuvo Vastamäen** kontaktin turvin kolmen laatikollisen BatPower-yritykseltä.

Koska keräyksen tuotto ei tuolloin vielä ollut tiedossa, hankinta tehtiin varovaisuusperiaatteella. Tuotteeseen taas päädyttiin autaukринаa.fi-nettisivuston kautta. Sieltä löytyvät yhä kattavat listaukset priorisoituna tarvittavista tavaroista, kertoo ideoijana ja kontaktina projektissa toiminut **Kalevi Nikkilä**.

Ensimmäisen erän lähetykseen hän käytti mainitun sivuston maksutonta rahtikanavaa, jossa on mukana muun muassa Ukraina suur-lähetystö.

Kun syksyllä 2024 keräyksen tuotto – yli 5000 euroa – oli selvillä, päätettiin lähettää lisää vastavirtalaitteita Ukrainaan, koska tarve on edelleen suuri. Linkkinä Ukraina Talon suuntaan olivat **Helena** ja **Olavi Pärssinen**, jotka ovat lahjoittaneet paljon erilaisia suvusta löytyviä, Ukrainassa tarvittavia juttuja.

Viime kesänä ukrainalaisessa sairaalassa yhdessä Maxim Fedorovin kanssa vierailut Ukraina Talo ry:n johtaja Kristina Lieskakova kertoi kokemuksistaan Pasi-Heikki Rannistolle ja klubin edustajille.

Pasi-Heikki Rannisto (vas.), Kristina Lieskakova, Eeva-Kaisa Mäkinen, Olavi Pärssinen sekä Kalevi Nikkilä toisen erän luovutustilaisuudessa.

*"PARAS VIESTI VAPAAEHTOISILLEMME ON SILLOIN, KUN
HUMANITAARINEN APU ON TOIMITETTU PERILLE. OLEMME
ERITTÄIN ILOISIA, ETTÄ VOIMME AUTTAA! KIITOS KAIKILLE,
JOTKA MAHDOLLISTAVAT TÄMÄN AVUN.*

*VARAVIRTALÄHTEET TOIMITETTIIN 225 RYKMENTILLE,
TÄMÄ ON YKSI TEHOKKAIMMISTA YKSIKÖISTÄ UKRAINAN
ASEVOIMISSA, JOTKA TÄLLÄ HETKELLÄ PITÄVÄT VIHOLLISEN
KURSKIN ALUEELLA.*

KIITOS TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI!"

Kiitoskuva Ukrainasta näyttää tavaroiden tulleen perille rintamalle.

Valkoisia ruusuja juhlittiin

Perinteistä valkoisen ruusun iltaa vietettiin arvokkaasti tuttuun tapaan Marskin salissa 15. tammikuuta – suurella joukolla. Vuonna 1943 tai 1944 syntyneitä klubilaisia oli kutsuttu tilaisuuteen lähes 70. Ohjelma noudatteli perinteitä.

Musiikkia iltaan tarjosivat
Tuomas ja Topias Laatu.

Juhlavieraat kuuntelivat tarkasti.

Puheenjohtaja Pasi-Heikki Ranniston puhetta kuuntelivat Rauni Saaristo, Ossi Auvinen, Satu Rannisto, Timo P. Nieminen, Seppo Tiitola, Risto Harisalo ja Heikki Helenius.

Sointu Lanki kunniajäseneksi

Sointu Lanki, 80, on Tampereen Suomalaisen Klubin ensimmäinen naispuolinen kunniajäsen. Hänet kutsuttiin kunniajäseneksi joulukuun 16. päivänä pidetyssä syyskokouksessa. Kunniakirjan hänelle ojensi johtokunnan puheenjohtaja Pasi-Heikki Rannisto. Klubiin Lanki liittyi 12.3.2012 jäsennumerolla 1039. Hän työskenteli ensiksi johtokunnan sihteerinä, nyt hän on jäsenrekisterin hoitaja, Kirjanmerkkiin hän kuuluu jäsenenä, jäsenhankintatyöryhmään puheenjohtajana. Hän on myös tilitoimistoyhteyshenkilö.

Valtiollista valehtelua

Jouni Mölsä (vas.) ja Markku Mantila alustivat tammikuun kuukausikokouksessa 20.1. vahingollisesta valtiotason informaatiovaihuttamisesta viime syksynä julkaisemansa kirjan Valehtelua, vakoilua ja valtiollista vaikuttamista (Docendo) pohjalta. Mölsä on työskennellyt tasavallan presidentin viestintäpäällikkönä, Mantila valtioneuvoston viestintäjohtajana.

Vaalipaneeli

Klubin kaikkiaan 26 kunta- ja aluevaaliehdokkaasta 14 osallistui paikan päällä sekä kaksi videoterveydyksen välityksellä klubilla 6.3. pidettyyn vaalipaneeliin.

Työministeri Ruutiukoissa

Klubin jäsen, työministeri Arto Satonen vieraili 3.3. Ruutiukoissa puhumassa sekä turvallisuudesta että taloudesta. Isäntänä toimi Sadanpäämies Jukka Sola.

Trump & Putin ja uusi maailmanjärjestys

Otsikon teemaa purkivat 5.3. Harri Päiväsaaren (oik.) juontamassa tilaisuudessa entinen Yhdysvaltain kirjeenvaihtaja Anna-Sofia Berner, ulkoministeriön strategiajohtaja Antti Heilanterä sekä Ulkopoliittisen instituutin johtaja Hiski Haukkala.

Johtokunta 2025

Ylärivissä vasemmalta johtokunnan jäsen Heli Piksilä-Rantanen, jäsen Jukka Sola, taloudenhoitaja Ritva Tiainen, jäsen Timo Rotonen, jäsen Sebastian Lohja ja jäsen Jyrki Penttinehto. Alarivissä vasemmalta jäsen Heidi Keso, esimies Mikko Turunen, sihteerit Milla Anttila, puheenjohtaja Pasi-Heikki Rannisto, varapuheenjohtaja Kirsi Koski ja varaesimies Arto Murtovaara.

Katja Karintaus

dipl.ins., yrittäjä
Tampereen
konsernijaoston 1. vpj.

Turvallinen tulevaisuus

- kestävä kuntatalous
- kestävä elinympäristö: ekologinen ja sosiaalinen vastuu
- lasten, nuorten ja ikäihmisten hyvinvointi

KOKOOMUS
www.katjakarintaus.fi

Petri Rajala

Kaupunginvaltuutettu, lakimies, ekonomi

Oikeus Tampereeseen!

TAMPEREEN SUOMALAINEN KLUBI RY

Puutarhakatu 13, 33210 Tampere
www.tampereensuomalainenklubi.fi

KLUBIN JOHTOKUNTA

- **Johtokunnan puheenjohtaja**
hallintotieteiden tohtori Pasi-Heikki Rannisto,
pasi-heikki.rannisto@tuni.fi
- **Johtokunnan varapuheenjohtaja**
DI, toimitusjohtaja Kirsi Koski, kirsi.koski@toas.fi
- **Klubin esimies**
FT Mikko Turunen, mikko.j.turunen@gmail.com
- **Klubin varaesimies**
toimittaja Arto Murtovaara, arto.murtovaara@pp.inet.fi

JOHTOKUNNAN MUUT JÄSENET

Kauppatieteiden maisteri Jyrki Penttinen, opetusneuvos
Jukka Sola, dosentti Heidi Keso, eduskunta-avustaja
Sebastian Lohja, kenraaliluutnantti evp Timo Rotonen,
varatuomari Heli Piksilä-Rantanen.

JOHTOKUNNAN SIHTEERI

Viestintäkonsultti Milla Anttila, 040 547 2005, anttilan.milla@gmail.com

TOIMIKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

Biljardikerho

Pekka Järvinen,
pekka.t.jarvinen@gmail.com

Gastronominen kerho

Eeva-Kaisa Mäkinen,
eevakaisa.makinen@gmail.com

Golfkerho

Jorma Salovaara,
jorma.salovaara@kolumbus.fi

Keskiviikkokerho

Seppo Leskinen,
savusepe@gmail.com

Kirjanmerkkikerho

Mikko Turunen,
mikko.j.turunen@gmail.com

Kirkkovenekerho

Timo Tulosmaa,
timo.tulosmaa@outlook.com

Klubinaiset

Heidi Keso, heidi.keso@empiros.fi

Maanpuolustuskerho

Mikko Turunen ja Timo Rotonen

Ruutiukot

Jukka Sola, jukka.sola@elisanet.fi

Tiede- ja teknologiakerho

Pasi-Heikki Rannisto,
pasi-heikki.rannisto@tuni.fi

TYÖRYHMIEN PUHEENJOHTAJAT

● Hallinto- ja taloustyöryhmä

Kirsi Koski,
kirsi.koski@toas.fi

● Jäsentyöryhmä

Jorma Salovaara,
jormasalovaara@kolumbus.fi

● Ohjelmatyöryhmä

Mikko Turunen,
mikko.j.turunen@gmail.com

● Tiedotustyöryhmä

Arto Murtovaara,
arto.murtovaara@pp.inet.fi

● Tulevaisuustyöryhmä

Pasi-Heikki Rannisto,
pasi-heikki.rannisto@tuni.fi

JÄSENREKISTERI

Sointu Lanki, 0400 684 416,
jasenrekisteri@tampereensuomalainenklubi.fi

KLUBIN TALOUDENHOITAJA

Ritva Tiainen, 050 376 0597, ritva.tiainen@apunatar.fi

RAVINTOLA

Ravintola Lillia, 050 363 9905,
ravintola@ravintolalillia.fi

Matti Höyssä

TEKNIIKAN LISENSIAATTI
jatkamaan valtuustossa

Matin asiantuntemusta tarvitaan!

-Tarkkaan taloudenpitoon
-Asumiskustannusten
hillintään
-Kaikki liikkumistavat
tasapuolisesti
huomioivaan liikenteeseen

TALOUS | TURVALLISUUS | SIVISTYS

KUNTAVAALIEHDOKAS

Antti Talonen

Johtamisen apulaisprofessori, KTT
Puheenjohtaja, Tampereen Kokoomus ry
Jäsen, Tampereen Suomalainen Klubi

#TalonenValtuustoon2025

INSTAGRAM: @atalonen
FACEBOOK: @antti.talonen.31
WEB: anttitalonen.kokoomus.net
EMAIL: antti.talonen@gmail.com

VEITSETERÄVÄ PÄÄTTÄJÄ

**Pia
Nordström**

Kirurgian ylilääkäri | Lääketieteen tohtori
MBA | Varavaltuutettu (Kokoomus)

Sydämellä mukana!

Hyvinvointi kaikille - Turvallinen ja aktiivinen Tampere, jossa jokainen voi elää terveellisesti ja onnellisesti.

Yhteisöllinen Tampere - Kaupunki, jossa sukupolvet tukevat toisiaan ja elinvoima kukoistaa.

Vastuullinen talous - Sujuva arki ja pienyrittäjien tukeminen takaavat kestäväen hyvinvoinnin.

Muutos alkaa arjesta.

Teen töitä Tampereen puolesta –
sujuvampaa arkea ja
turvattua tulevaisuutta varten.

pianordstrom.fi

ANNELI TAINA

*Valtiopäiväneuvos, YTM
kaupungin- ja aluevaltuutettu
Tampereen kaupungin-
hallituksen jäsen*

**KOKENUT
VASTUUNKANTAJA**

*Ehdolla kunta- ja
aluevaaleissa Tampereella
ja Pirkanmaalla*

**OIKEALLA
ASIALLA**

Sydän oikealla paikalla

KOKOOMUS

Keväinen vappubrunssi

Brunssi ja musisointia
Tampereen Suomalaisella Klubilla
1.5.2025 klo 13!

Musiikista vastaa
puhallinorkesteri Mansetti

Pöytävaraukset etukäteen;
Ravintolan kassalta,
soittamalla 050 363 9905 tai
sähköpostitse ravintola@ravintolalilia.fi

Aikuiset 67€

Lapset 25€

sis. lounasbuffetin, alkumaljaksi
kuohuviinin, ruoan kanssa kaksi
kaatoa valko- tai punaviiniä tai olutta.

Tarjolla on myös alkoholiton
vaihtoehto. Lasten lounas ikään
sovitettuine juomineen.

ANNA-KAISA

IKONEN

Ehdolla Tampereen kaupunginvaltuustoon!

-Kunta- ja alueministeri
-Tampereen ex-pormestari
-Kokoomuksen
varapuheenjohtaja
-Yhteiskuntatieteiden tohtori
-Kahden nuoren äiti

**"TAMPERE - TURVALLISTA
ELÄMÄÄ JA
TULEVAISUUDEN
MAHDOLLISUUKSIA!"**

KOKOOMUS

Leena KOSTIAINEN

Inhimillinen vastuunkantaja

- rehtori
- kaupunginvaltuutettu
- aluevaltuutettu

www.leenakostiainen.fi

KOKOOMUS

Keskusta

Mäkelä ja Huominen rakentajary

JOUNI OVASKA PORMESTARIKSI

Yhteistyökykyä ja kokemusta
taloudellisesti kestävästä ja turvallisen
kotikaupungin puolesta.

OVASKA

**TURVALLINEN VALINTA
EDELLEEN PIKKALAN PORMESTARIKSI**

MARKO JARVA.

KOKOOMUS